

EKO

Juni
1999

Nr 81

Centrum voor Shin-Boeddhisme v.z.w.

Pretoriastraat 68
B-2600 Antwerpen-Berchem

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT

ISSN : 1370-0243

Afgiftekantoor : Antwerpen X-drive-in

I n h o u d

Editoriaal : Afscheid	1
Rennyō Shōnin : Gobunshō 1-3	4
L.Van Schoors : Drievoudige Toevlucht ?	6
B.Balian : Dharma of Sangha	11
Shaku Shōkai : Zeg het met bloemen	12
De Millenium Bug	15
Tonny Scherft overleden	17
Jikoji-Nieuws	18

Eindredactie : Shitoku A. Peel
Opmaak, regie & distributie : De Simpele Weg vzw
(Leemputstraat 10 - 2600 Berchem)

Noch de redactie noch het Centrum voor Shin-Boeddhisme zijn gebonden door de bijdragen van derden, die overigens niet noodzakelijk de zienswijze van de redactie weergeven. Iedere auteur is verantwoordelijk voor zijn bijdrage.

Het Centrum voor Shin-Boeddhisme vzw en de Shin-Tempel JIKOJI erkennen de spirituele en morele autoriteit van de Jōdo-Shinshū Hongwanji-ha (Kyoto) in de personen van Hoofdabt Go-Monshu Koshin Ohtani en van Ere-Hoofdabt Zenmon Koshō Ohtani, maar zijn voorts organisatorisch en financieel autonoom. Hun werking is dus afhankelijk van uw medewerking, uw waardering en uw steun. Onze bankrekening is 408-2075891-59, op naam van De Simpele Weg vzw, 2600 Berchem-Antwerpen. Ook voor Nederland, maar liefst opgemaakt in BEF of in Euro.

Editoriaal

Afscheid

Eind april heb ik onze Raad van Beheer mijn ontslag als voorzitter van het Centrum voor Shin-Boeddhisme vzw aangeboden. Het werd, na wat aanvankelijk geharrewar, aanvaard en René Van den Langenbergh werd eenparig als mijn opvolger aangeduid. Ontslag en benoeming moeten nog in het Belgisch Staatsblad verschijnen, maar dat blijkt een werk van langen asem te zijn...

Het is noch uit deserteie noch uit depressie of verbittering dat ik dit besluit nam. Hoofdoorzaak is beslist de fysische achteruitgang van mijn mobiliteitsvermogen, te wijten (te danken ?) aan een ongeneeslijke arthrose die mij het staan, het gaan, het zitten en zelfs het liggen moeilijk maakt. Voeg daarbij de ouwe-vent symptomen qua bloeddruk, prostaat, gezichtsvermogen en zo dergelijke meer.

Een tweede verdedigbaar argument is wel de noodzakelijke verjonging van elk *kader*. In 1952 (dat is bijna een halve eeuw geleden !) stichtte ik in Vlaanderen de - zeer waarschijnlijk... - eerste boeddhistische groepering, het Antwerpse *Centrum voor Boeddhistische Studie en Voorlichting*, onder de onbetwistbare impuls van Maurice Kiere. Maar dat heb ik elders al uiteengezet. Van deze bijna half-eeuwse activiteit vind ik nu dat deze inspiratieve bezigheid best dient overgedragen te worden naar jongere generaties.

Zo zal ons dagelijks bestuur voortaan principieel uitgeoefend worden door een *Raad van Wijzen* (de benaming is afkomstig van Katrien...) bestaande uit vier van onze beheerders : deze zullen instaan voor gewichtige beslissingen, inzoverre deze niet vallen onder de juridische bevoegdheid van de Raad van Beheer en/of van

de Algemene Vergadering. Ikzelf blijf momenteel aangewezen voor de contacten met Japan en (hopelijk zeer voorlopig) voor administratieve en financiële verplichtingen tijdens een ('n zo kort mogelijke !) overgangsperiode. Voorts blijf ik nog werkzaam zowel in onze uitgeverij De Simpele Weg als in de Faculteit voor Vergelijkende Godsdienstwetenschappen.

Toch moet ik eerlijk zijn. Het is allicht door een te lange ervaring met het huidige in Europa levende Boeddhisme dat ik sommige problemen scherp (te scherp ?) zie. Na zovele jaren de Leer in haar zovele expressies uitgedragen te hebben, kom ik tot de wel wat late vaststelling dat er een feitelijke breuk bestaat tussen de *inhoudelijke* Dharma-zoals-we-die-verwachten, en anderzijds de *al te vormelijke* boeddhistische instituties, organisaties... kortom *Kerken*...

Nu is het een vaststaand algemeen hedendaags 'probleem' dat er in elke zg. religieuze gemeenschap onder druk van een sterker en almaar sterker wordende neiging tot secularisatie, er interne spanningen en zelfs conflicten ontstaan. Dat stellen we duidelijk vast bij de christelijke gemeenschappen, maar ook bij de Joden (zeker in Israel), in de Islam (u kent daar de wrevel tussen *fundamentalisten*, *progressieven* en *modernisten*) en in het Hindoeïsme.

Maar dat gelijkaardige probleem zien we tevens in 'boeddhistische' middens opduiken, waar het meestal niet gaat om doctrinale *Gegebeutenheiten*, maar om persoonlijke allerpersoonlijkste motiveringen... Denken we in dit verband bv. aan de moeilijkheden binnen het Thailandse Theravada : de spanningen tussen de 'officiële' stadstempels, de zg. jungle-temples of met de succesrijke Dhammakaya-beweging.

Maar we hoeven niet naar ZO-Azië te trekken : in de Amerikaanse- en-Europese Zen-bewegingen, zelfs binnenin de Tibetaanse Kagyupa

zien we dergelijke spanningen ontstaan, vaak te herleiden tot individuele (individualistische...) situaties. En hiermee is een lange lijst niet uitgesloten. Ook al weet vaak de 'gewone volgeling' daar niets of niet veel van.

Begrijpelijk maar m.i. erger nog : zo moet ik vaststellen dat er in de Amerikaanse en/of Europese Shin-organisaties ook fricties van dergelijke aard ontstaan en bijgevolg elke verbreiding van Shinrans Anderkracht-Nembutsu door pietluttigheden kan geblokkeerd worden. Soms word ik gevraagd om daarbij als 'n soort 'internationaal scheidsrechter' op te treden. Als 'voorzitter' van een of ander Centrum engageer ik meteen heel onze Jikoji-gemeenschap. Bijgevolg moet het duidelijk zijn dat ik me 'vrijer' voel als privé-persoon om in zo'n situatie toch eventueel nuttig werk af te leveren. Zeer waarschijnlijk, maar niet zó uitgesproken, heeft ook dit element (onbewust ? onderbewust ?) bijgedragen tot mijn afscheid als voorzitter. Dat moest me toch even van het hart...

En hopelijk (lees nog maar eens Tannisho ix !) blijf ik bij jullie nog een tijdje verwachten, begeren, vrezen, illusies maken, en (zie Rennyō hierna !) jagen en vissen...

Namu Amida Butsu.

Shitoku

RENNYO SHONIN
(Gobunsho 1-3)

OVER JAGEN EN VISSSEN
Ryō Sunadori shō

Vooreerst : Wat betreft het vredesgemoed in onze traditie (*tōryū no anjin*), dat betekent niet dat we ons behoren te pijnigen om een einde te stellen aan de zwakheden van ons gemoed of aan het opkomen van begoochelingen en gehechtheden (*mōnen mōju*).

Leef gewoon voort in uw beroep of uw openbaar ambt : blij jagen en vissen. Wanneer we diep beseffen dat Amida Nyorai's Voortijdelijke Gelofte de boodschap inhoudt om dergelijke waarde-loze wezens als wijzelf, die door onheilzaam karma [zelfs] verwarren tussen ochtend en avond, te bevrijden [uit de lijdenswereld] wanneer we in enkelvoudig vertrouwen op de Mededogende Gelofte (*higan*) van die éne Amida Buddha, en wanneer eensgericht vertrouwen (*ichinen no shin*) binnenin ons ontwaakt is met het besef dat Amida ons [onvoorwaardelijk] redt zonder de geringste twijfel, dan worden we deelachtig aan Tathagata's heilsactiviteit.

Voorts : wanneer er sprake is over met welk gevoel wij de nembutsu dienen uit te spreken, [dan is het antwoord dat] we de nembutsu moeten uitspreken zolang ons leven duurt, maar in het besef dat dit is uit dankbaarheid voor de weldadigheid die ons redt, door ons de kracht te geven te vertrouwen en waardoor onze Geboorte gevestigd is.

Wie dat doet, wordt de beoefenaar (*gyōja*) van het vertrouwen genoemd, in wie het gevestigde gemoed van onze traditie gevestigd is.

Hoogachtend.

Bunmei 3 (1471)
18de dag van de 12de maand.

Het is allicht goed en nuttig na te trekken wat achter de titel van deze brief : Jagen en Vissen wel verborgen kan zijn.

In sommige scholen van het Boeddhisme werd immers gezegd dat er een categorie mensen is die niet bij machte zijn de Verlichting ooit te verwezenlijken. Zoiets werd - strijdig met het vroege Boeddhisme - o.a. gezegd van de vrouw : deze diende eerst als man herboren te worden. In het Japan van de 8ste eeuw, waar de feodale aristocratie het voor het zeggen had, werden bepaalde sociale categorieën als issendai (Skr. icchantika) veroordeeld : deze zouden nooit de Verlichting verwezenlijken doordat ze van de ene onheilzame karmische situatie in de andere onheilzame karmische situatie terechtkomen. En daarbij zijn, naast de landbouwers (die bij hun werk ongedierte doden) en de handelaars (die leven door bedriegen van de goegemeente), uiteraard de jagers en de vissers.

In zijn weigering zich uit te spreken over goed en kwaad en in zijn talrijke referenties naar de oneindigheid van Amida's Mededogen, verwerpt Shinran Shonin dergelijke maatschappelijke uitsluiting : Verlichting is immers niet de zaak van de karmisch gebonden wezens, maar is de functie van het Boeddhaschap.

Ook Shinrans opvolgers, waaronder Rennyo Shonin, delen deze visie. Dat verklaart bijgevolg de titel van deze brief.

DRIEVOUDIGE TOEVLUCHT ?

Lut Van Schoors

Bij zijn laatste bezoek aan ons land, heeft de Dalai Lama er herhaaldelijk op gewezen dat het niet aangeraden is om zomaar de tradities en de religie waarin je bent opgevoed overboord te gooien. Niet alleen het Boeddhisme, maar ook de andere godsdienstige en filosofische stelsels zijn er niet van de ene op de andere dag gekomen, maar zijn het resultaat van eeuwen.

Zoiets behoort tot de eigen cultuur, de collectieve achtergrond van een volk. Het zit als het ware in je genen. Waarom dit dan achterlaten voor iets wat je nauwelijks kent? Gebruik de andere religies liever om je eigen godsdienst te verdiepen, zegt de Dalai Lama.

Slechts wanneer je geen betrokkenheid voelt met de godsdienst/levensopvatting die je is aangeleerd, kun je op zoek gaan naar iets nieuws. Maar doe dit dan met het nodige respect voor wat je achter je laat. Onthoud je van kritiek of spot.

* * *

Ik weet niet met welke bedoeling hij dat telkens weer herhaalt, maar ik vind het toch een zinnige gedachte.

Iedereen kent in zijn omgeving wel mensen die zich uit rebellie, uit verveling of uit exotisme tot een andere religie "bekereren". Hoeveel popsterren of mensen uit de artistieke wereld (zelfs journalisten...) hoor je niet verklaren dat ze boeddhist zijn? Zonder daarover een oordeel te vellen kun je toch wel duidelijk zien dat heel veel daaromtrent gewoon met mode te maken heeft. Meestal geeft de tijd dat dit duurt ook de echtheid van de bekering aan.

Daarnaast zijn er ook mensen die een sterk religieus gevoel hebben maar die inderdaad de nodige affiniteit missen met de religie/levensopvatting waarin ze zijn opgevoed. Die naar iets anders op zoek zijn gegaan en met veel moeite en vallen en opstaan zich iets eigen hebben gemaakt, iets hebben gerealiseerd.

Maar zoiets gaat niet vanzelf.

Nemen we iemand uit het Westen die zijn Toevlucht neemt tot het boeddhisme.

Of je nu al dan niet christelijk bent opgevoed speelt niet echt zo'n grote rol. Gans het Westen draagt immers die christelijke stempel. Jonge mensen gebruiken bijvoorbeeld nog steeds de uitdrukking "Zo arm als Job", al weten de meeste niet eens meer op welk bijbelverhaal deze zegswijze teruggaat. Ook onze wettelijke verlofdagen worden nog altijd voor meer dan de helft door de christelijke feesten bepaald. Dus ondanks de onkerkelijking leeft dat westerse christendom nog op tal van manieren in ons dagdagelijkse leven voort. Dat is wat we onze collectieve achtergrond noemen. Logisch dat je zoiets niet zomaar achter je laat...

* * *

Het is een hele opgave om je in een andere levensbeschouwing zo in te werken, dat die ook bevredigend en bevrijdend wordt voor je leven van alledag. Het gaat immers niet alleen om het verwerven van kennis. Het gaat vooral om het integreren van de religie in je leven, om het "beleven".

Je neemt de Drievoudige Toevlucht tot de Boeddha, de Dharma en de Sangha.

Wat de DHARMA betreft heb je het probleem van het specifieke taaleigen. Of moet ik het "taaleigenaardigheid" noemen? Wat ik bedoel dat zijn de woorden en termen waarmee je in aanraking komt én de inhoud die ze dekken. Taal houdt nauw verband met denken en mét de nieuwe woorden word je ook met een nieuwe denkwijze geconfronteerd. Iedereen krijgt te kampen met de verleiding om gekende begrippen over te brengen of te vertalen naar de andere religie; daarvoor wordt herhaaldelijk gewaarschuwd. Dat je God niet kunt vervangen door de Boeddha zal nog wel duidelijk zijn. Maar is "geloof" hetzelfde als "shinjin", is "Genade" zoiets als "Mededogen" of "de Goddelijke Voorzienigheid" een equivalent voor "Tariki"? Neen, natuurlijk niet. Maar hoe moet je die begrippen dan invullen?

Anderzijds ben je misschien zo bewust van het feit dat alles nieuw en anders is, zo overtuigd dat je niet mag vertalen of projecteren, dat je na een tijdje het gevoel hebt dat je vastzit. Dat je krampachtig intellectueel bezig bent met iets wat eigenlijk tot het domein van de gevoelswereld behoort. En dat bekomt je niet goed.

Want religie zonder gevoel is koud en leeg en niet in staat te voldoen aan de verwachtingen die we eraan stellen.

Dat je dat taaleigen en die denkwijze als vreemd ervaart komt doordat je je via de nieuwe religie gaat begeven op het vlak van een totaal andere cultuur. En ja, natuurlijk zijn mensen overal ter wereld in al hun uniciteit essentieel gelijk, natuurlijk hebben we heel veel gemeen, natuurlijk zijn we uiteindelijk allemaal broeders en zusters. Toch neemt dit niet weg dat er tussen Oost en West grote verschillen bestaan. Niet onoverbrugbaar, maar soms moeilijk te hanteren. Want ook de manier waarop mensen met elkaar omgaan, de beleefdheidsregels, de beeldende kunst, literatuur, muziek, geneeskunde, enzovoort, zijn anders en vreemd en ook

daarmee krijg je te maken wanneer je je in een Oosterse religie gaat verdiepen.

* * *

Wanneer je dus een nieuwe religie/traditie gaat aanhangen, vereist dit een sterk persoonlijk groeiproces dat jaren, zelfs wel een gans leven kan duren.

En wat kan je daarbij helpen?

Eerst en vooral geduld. Geef jezelf de tijd. Stel geen tijdsli-miet en denk niet in maanden of zelfs jaren.

We weten allemaal dat tijd een relatief begrip is en dat geldt zeker wanneer we het over een "innerlijke transformatie" hebben.

Voor wie ervan houdt: lees veel. Voor wie er niet van houdt: doe een poging. Sommigen starten met de traditionele werken (de Dhammapada bvb.), anderen verkiezen als beginneling iets algemeners. Zorg ervoor dat je de juiste boeken leest: goede vertalingen van boeddhistische auteurs. Zo vermijd je dat de authen-tieke Leer teveel gekleurd wordt door "Westers denken". Beperk je niet tot zuiver religieuze boeken. Ook romans kunnen heel boeiend en verrijkend zijn. Ze geven je een kleurrijk beeld van de Oosterse maatschappij met haar gebruiken, gewoonten, twijfels, devotie,, actuele vragen, enzovoort. Ze verruimen je achtergrond en zijn indirect een hulp om je de religie/traditie meer eigen te maken en beter te verstaan.

Bij het lezen komen er ongetwijfeld vragen in je op. Je gaat nadenken en overwegen. Praat daarover met gelijkgezinden. Luister naar wat ze je te vertellen hebben. Laat je helpen.

Hier is de SANGHA van onschatbare waarde. Want soms kan een zeer persoonlijke ervaring ook een ander mens plots een stap vooruit helpen.

Zoek in je dagelijks leven naar reële vertalingen van de religieuze theorie. Wanneer je in iets of iemand een bodhisattva kunt herkennen, wanneer je bij een droeve gebeurtenis Mededogen kunt ervaren, wanneer je op een moment van kleinheid of falen Ander-Kracht kunt voelen, dan wordt de religie geleefde werkelijkheid.

Dan zijn de woorden en termen die je intellectueel al kent ook gevoelsmatig ingevuld geworden en de religie soepel en toepasbaar. Dan blijft niet veel meer over van dat andere of dat vreemde, maar wordt het allemaal heel "eigen".

* * *

En tenslotte, en van bij de eerste stap op het nieuwe pad dat je gaat : naast en doorheen geduld beoefenen, lezen, overwegen, praten, ervaringen delen en "leren zien" in je eigen leven, is er altijd de BOEDDHA. Is er altijd de Nembutsu.

De Nembutsu vereist geen nadenken, geen oefening, geen kennis. De Nembutsu vraagt een gewoon en simpel "doen" en kun je van bij het begin uitspreken in overgave en vertrouwen.

Alleen omdat we mensen zijn, met een beperkt emotioneel en intellectueel vermogen, maken we zoveel omwegen en kost het ons zo'n inspanning om tot de kern te komen.

Tot het "Er is geen praktijk dan de Nembutsu" van Shinran. Al het overige is slechts een nuttig hulpmiddel om te komen tot dat waar het uiteindelijk om gaat, tot het enige wat van belang is: onze persoonlijke ontmoeting met Amida.

En dat is de Nembutsu.

* * *

Namu Amida Butsu.

DHARMA OF SANGHA ?

Benedikt Balian

Ik heb enkele maanden geleden mijn bescheiden intrede gedaan tot onze Shinshu-gemeenschap. Tijdens deze maanden heb ik enorm veel bijgeleerd over het Boeddhisme, de boeddhistische denkwijze en de Leer !

Over dat laatste wil ik het in dit artikel vooral hebben. Het is niet meer dan normaal dat het Boeddhisme, zoals alle andere religies, zijn eigen leer heeft die samengevat staat in veel teksten. Maar hierbij stel ik mij toch een vraag : wat is belangrijker, het kennen van de leer of het begrijpen ervan ?

Sommigen onder ons zullen voor het eerste kiezen, sommigen voor het tweede.

Ik behoor tot de tweede groep mensen. Want ik vind persoonlijk dat de Leer een instrument moet zijn dat helpt de essentie te begrijpen, maar geen doel op zichzelf is. Het doel van het individu is uiteindelijk zich van alle lijden te verlossen en de verlichting te verwezenlijken.

Want een tweede vraag die hieruit ontstaat is of het de taak is van de gemeenschap de Leer over te dragen op het individu - of zelfs te indoctrineren. Of is het de taak van het individu dat de verlichting zoekt, naar de gemeenschap te komen met zijn vragen over de Leer en de boeddhistische denkwijze. Met andere woorden : zijn toevlucht te nemen tot de gemeenschap.

Want, volgens mijn bescheiden mening, als de gemeenschap het individu indoctrineert, ontstaat er het risico dat het individu door de overvloed aan stof, de essentie van het Boeddhisme niet begrijpt en dat dit een belemmering vormt voor het verwezenlijken van de verlichting.

En is dit soms niet belangrijker dan het van buiten kunnen reciteren van de 13.000 en zoveel teksten ?

Namu Amida Butsu.

ZEG HET MET BLOEMEN... OOK BIJ AMIDA

Shaku Shokai

Boeddhisten bezitten de goede gewoonte om op het altaar van de Boeddha bloemen aan te bieden. Het schenken van bloemen dat als *dāna* wordt beschouwd, houdt wél iets weemoedigs in, omdat het begrip 'lijden' samengaat met die handeling. Immers, zoiets schoons als een bloem is vergankelijk en zal op de duur verwelken.

Reeds als bloemknop heeft de bloem het zwaar te verduren. Ze kan door vorst of door ziekten en plagen tijdig ten onder gaan, waardoor het tot bloei komen van een bloem een wonder mag heten. Vandaar dat een bloem zo 'n mooi geschenk is.

Reeds heel vroeg waren bloemen in aanzien bij boeddhisten, en vooral betrof het de lotus-bloem, die schoonheid aan zuiverheid paart en terecht bij de Boeddha en in het bijzonder bij Amida Boeddha behoort.

Ook andere bloemen werden erbij betrokken en de symboliek van de plant als geheel : het zaad symboliseert het verleden, de bloem het heden en het jonge blad plus de bloemknop de toekomst. In India en China begonnen en later in Japan verfijnd, heeft het aanbieden van bloemen op het boeddhistische altaar door monniken ingang gevonden. Uiteraard begon het met de lotus.

Een bepaalde manier van bloemenrangschikking, bekend onder de naam *Ikebana* ('Levende plant in water') in Japan, werd in

de zesde eeuw vanuit China naar Japan overgebracht om zijn bekroning in de oudste Ikebana-school, de *Ike-no-Bo*-school te vinden. Deze Ikebana-school werd door de monnik Imoko (Senmo) van de Kannon-tempel in Kyoto gesticht. Later waren het vooral de Zenboeddhisten die uitblonken in deze tak van kunst met levend materiaal.

Onder de 'boeddhistische' bloemen blijft de lotus nog altijd de meest symbolische bloem onder de bloemen. De prachtige van een ingetogen roze kleur voorziene lotus-bloem steekt haar kop uit het donkere water op en ondanks alle onreinheid rondom, blijft ze even zuiver als tevoren. De lotus is het symbool van het menselijke streven naar hogere geestelijke idealen ondanks alle mogelijke smetten rondom.

Ook het *Jodo-Shinshu Handbook for Laymen* heeft aandacht gewijd aan de goede gewoonte om bloemen aan te bieden of deze rond te strooien teneinde het altaar te verfraaien, zoals traditiegetrouw in India van oudsher wordt gedaan. De bloem symboliseert in dit geval *ksanti* (geduld, verdraagzaamheid) en wordt als een symbool voor harmonie en eenheid gezien.

Men heeft zich wel eens afgevraagd of het wel gewenst is om bloemen, als afgesneden delen van levende planten, als zodanig aan de Boeddha aan te bieden. Inderdaad staat men hier voor één der vele problemen van het bestaan van de mens. Het mededogengevoel druist immers in dit geval in tegen wat de planten wordt aangedaan. Vanzelfsprekend dienen wij in principe het leven, ook dat van planten, te eerbiedigen. Echter beseffen wij het dat het in ons bestaan onmogelijk zal zijn zich er altijd aan te houden... Het blijft een eeuwige contradictie dat wij, mensen, voor ons bestaan van dieren en planten afhankelijk zijn.

Dat wij een open oog voor dit dilemma hebben, geeft blijk van onze nederigheid en brengt het juiste inzicht omtrent de ware toedracht van het leven dichterbij. Gautama Boeddha heeft de Middenweg aanbevolen, gebaseerd op zijn door schade en schande verworven ervaringen alvorens de Verlichting te ervaren. Wij, gewone mensen, kunnen Hem wel volgen, maar nog lang niet benaderen. Met *Zijn* Middenweg vermijden wij bij onze daden alles wat extreem is, omdat wij weten, zoals Boeddha Gautama aange-toond heeft, dat hierdoor de Verlichting nog verder van ons zal staan.

Het Onmetelijke Licht van Amida met de 'Andere-Kracht' van elders buiten ons, zal ons bijstaan. Hij zal er begrip voor hebben dat wij een lotus of een andere bloem vanwege de symbo-lijk die erachter zit, blijven aanbieden op Zijn altaar :

ZEG HET MET BLOEMEN BIJ AMIDA !

NAMU AMIDA BUTSU.

"Het [boeddhisme] is geen middenweg van lau-
heid."

(Tonny Kurpershoek-Scherft)

DE MILLENIUM BUG

Er is tegenwoordig heel wat te doen met de computer problematiek qua de 'overgang' van het jaar 1999 naar het computer-jaar 2000.

Laten we eerlijk bekennen dat we dit in de eerste plaats zien als een louter technisch probleem. En, naar men ons zegt, bestaan er blijkbaar voldoende softwaredinges om dat fatale jaar 2000 toch netjes op onze brieven, facturen, dienstnota's en wat al meer over te brengen. Dààr liggen we dus niet van wakker.

Een andere vraag is of dat jaar 2000 wel die hele bombarie waar is. Uiteindelijk gaat het om een wat ouwbakken conventie die geen wetenschappelijk verantwoorde basis heeft, een erg lege datering die enkel terugslaat op een beslissing van Paus Gregorius XIII in 1582. Schoorvoetend hebben andere culturen om utilitaire redenen diezelfde religieuze kalender met al zijn incoherenties overgenomen.

Maar zelfs Paus Gregorius' datering van *Anno Domini* (A.D. = na de Geboorte van Jezus Christus) is sedertdien fel in het gedrang gekomen. Christelijke en niet-christelijke geleerden, historici en theologen, kwamen tot de paradoxale bevinding dat Jezus Christus 4, 6, 12 of zelfs 15 jaar vóór zijn officiële pauselijk bekrachtigde A.D. geboren moet zijn.

En hiermee vallen uiteraard alle messianistische, apocalyptische of esoterische bespiegelingen in het water. Ofschoon de meeste computers voor dergelijke argumenten toch ongevoelig blijken te zijn : ze zitten in de knoei niet met het einde van de wereld, zoals men hier en daar hoort verkondigen, maar met het zwaarwichtige wiskundige probleem over te stappen van 19.. naar 20.. Er bestaan hiervoor zelfs humoristische oplossingen.

Voeg daarbij dat andere culturen vaak heel wat andere era-berekeningen hanteren. Voor de gelovige Joden zitten we nu in het jaar 5759. Voor de Islam is dat 1377. Voor de meeste Theravada-boeddhisten is dat 2542. En doe zo maar verder. Als ons heelal volgens de meest recente ramingen al 12 miljard jaren, de mensheid vanaf de eerste hominiden toch al 4 miljard jaren bestaat, dat zijn die dateringen erg flauw.

Wat is dan nog de betekenis van ons nep-millennium 2000 ? Ja : last met de computer, met sommige computers ? Een *bug* ? Och kom, de wereld vergaat heus niet noch op 31 december 1999 noch op 1 januari 2000. Trouwens wie durft beweren dat de 21ste eeuw op Nieuwjaarsdag 2000 begint ? En de wereld vergaat beslist niet op een of andere berekenbare datum, ten spijt van de lieve dames die aan mijn deur bellen met een *belangrijke bijelboodschap* in dit verband.

Of tóch : de wereld, samen met u en ik erbij, vergaat elk gedachte-moment, zeggen we elke nanoseconde. En de wereld, samen met u en ik, ontstaat opnieuw elk gedachte-moment.

Of beter nog, maar dan met Nagarjuna :

samsāro 'navarāgro hi nasty ādir nāpi paścimāḥ.

De lijdenswereld is zonder begin of einde; er is trouwens noch een begin noch een einde. (MMK xi, 1)

Tonny Scherft overleden

Op 25 januari 1999 overleed te Leiden na een korte ziekte de bijna 78-jarige Tonny Kurpershoek-Scherft.

Deze *Grande Dame van het Nederlandse boeddhisme*, zoals J. den Boer het in het Kwartaalblad Boeddhisme uitdrukte, heeft jarenlang in Nederland de wereld van vertalingen uit het Pali gedomineerd.

Aanvankelijk legde zij zich toe op het bestuderen van de Nederlandse literatuur, maar na het lezen van Paul Carus' Evangelie van Boeddha, ging ze bij Prof. Ensink te Groningen Sanskriet en Pali bestuderen. Dat zou dan de grote liefde van haar leven worden. De vloed van vertalingen, bewerkingen en beschrijvingen uit het Pali, plus de ontelbare artikels die ze publiceerde vanaf 1970 is in elk opzicht kwalitatief hoogstaand.

Daarnaast vervulde zij ook belangrijke beheersfunctie in de boeddhistische wereld. Vermelden we in dit verband de *Stichting Vrienden van het Boeddhisme*, de *Europese Boeddhistische Unie* en de *Boeddhistische Unie Nederland*.

Haar publicaties hebben jarenlang een duidelijk (en begrijpelijk) beeld gegeven van het vroege boeddhisme. Het is daarbij voor een groot deel aan haar te danken dat het Theravada-boeddhisme in Nederland een stevigere grond onder de voeten gekregen heeft dan bv. ooit in België het geval was. Opvallend is toch dat zij zich nooit ofte nimmer sectarisch heeft opgesteld.

Minder geweten allicht is dat Tonny Kurpershoek-Scherft ook auteur was van diverse novellenbundels en romans...

Ons oprecht medeleven in het verdriet van haar familie, haar vrienden en alle Nederlandse organisaties waarin zij zo met haar sterke persoonlijkheid aanwezig was.

Jikoji-Nieuws

Ontslag en Benoeming

Zoals sommigen al langere tijd verwachtten, diende Shitoku na jaren deze functie vervuld te hebben, bij de Raad van Beheer dd. 9 mei zijn ontslag als voorzitter van onze vzw in. Hij blijft evenwel lid van het beheer, met als bijzondere functie de vaak ingewikkelde contacten met Japan te onderhouden en te bevorderen, in 't bijzonder met de Hongwanji en met de bevriende lekenorganisaties (zoals IABC, IASBS, Horai-kai e.d.m.). Shitoku's ontslag werd door de Raad van Beheer aanvaard.

Als opvolger koos de vergadering René Van den Langenbergh, die reeds enige tijd zijn praktische ervaring en kunnen in Jikoji had waargemaakt.

Om evenwel gebruik te kunnen maken van een grotere verscheidenheid aan talenten (iedereen heeft immers talenten hoe verschillend ze ook kunnen zijn...) in de zin van verjonging en democratisering, werd meteen ook besloten qua dagelijks bestuur een 'vier-man/vrouw-schap' in het leven te roepen met het oog op taakverdeling en praktische richtlijnen. Deze 'Raad der Wijzen' zou minstens op de twee maanden dienen te vergaderen. De Raad van

Beheer benoemde hiertoe Lut, Martine, René en Rutger. Hun eerste bijeenkomst heeft plaats op 8 juni a.s.; dit Eko-nr is dan juist in druk en kan het verslag ervan niet meer opnemen.

Shitoku blijft de tempelpriester tot hiervoor een opvolger wordt gevonden, iemand die voldoet aan de door Nishi-Hongwanji gestelde eisen. En naar art. 5 van onze statuten blijft hij de officiële vertegenwoordiger van de Jodo-Shinshu Hongwanji-ha. Hij hoopt bovendien zich beter te concentreren op de activiteiten van onze uitgeverij De Simpele Weg en op zijn functie als decaan-en-docent aan de Faculteit voor Vergelijkende Godsdienstwetenschappen.

Twee boodschappen van de (nieuwe) voorzitter:

Een bedankje

Naar aanleiding van de poetsdag op 01 mei wens ik toch enkele bedenkingen te maken. Eerst en vooral bedank ik Katrien voor het ter beschikking stellen van het poetsgerief. We zijn bijeengekomen om 09.30 hr en begonnen met een kopje koffie of thee. Uiteindelijk waren we met vier, d.w.z. Lut, Rutger, Benedikt en ikzelf.

Ik wens deze mensen van harte te danken voor hun inspanning om Jikoji weer proper te maken. Ook het onverwachte bezoek van onze Bruno heeft ons enorm deugd gedaan. Na een korte onderbreking (ook wij hadden rond de middag wat honger) hebben we verder gepoetst.

Terwijl jullie dit lezen zal ook onze tuin 'een beurt' gehad hebben. Mijn dank daarvoor aan José.

We hebben inmiddels afgesproken om dit najaar Jikoji nogmaals op te poetsen, in plaats van te wachten tot volgend jaar. Het is namelijk gebleken dat één poetsdag per jaar eigenlijk te weinig is om heel het gebouw te kunnen onderhouden.

Ik wens dan ook van deze gelegenheid gebruik te maken om ineens een oproep te doen aan iedereen om eens na te kijken wanneer we ergens in de maand oktober nogmaals een poetsdag kunnen organiseren.

Nogmaals mijn dank aan iedereen die geholpen heeft... en tot de volgende poetsdag !

NAHU AHIDA BUTSU.

Naar Hoesi ?

Vorig jaar ben ik met een vriend in september naar Hoesi gegaan om daar de Dag van het Boeddhisme bij te wonen. We hadden daar een standje van het Shinboeddhisme, samen met andere stromingen in een zaal in het Tibetaans Centrum Yeunten Ling.

Dat deze deelname een groot succes voor onze tempel was bewijst onze boekenverkoop en de massale informatie die we aan de mensen hebben gegeven. Zonder pretentius te zijn, kan ik toch wel zeggen dat onze stand mee van de succesrijksten was.

Op zondag 12 september komt er een nieuwe Dag van het Boeddhisme te Hoesi.

Ook dit jaar zal Jikoji daar aanwezig zijn met een stand; op een dag als deze komen er honderden, zometertijd duizenden mensen naar Hoesi afgezakt in de hoop er iets meer over het boeddhisme te leren en om informatie te bemachtigen.

Maar aanleiding van het succes van vorig jaar kunnen wij niet anders dan daar ook dit jaar aanwezig te zijn.

Ik zou dan ook een oproep willen doen om alvast zondag 12 september vrij te houden en samen met een paar mensen naar Hoesi te trekken om daar onze tempel te vertegenwoordigen. Vorig jaar waren we maar met twee, en dit is toch te weinig om onze stand constant te bevolken. Een viertal personen is beter, omdat we dan een beurtrol kunnen inlassen voor het bemannen van de stand.

Mensen die zich dus op 12 september kunnen vrijmaken : gelieve met mij contact op te nemen. We kunnen dan begin september een bijeen-

komst houden voor het afhandelen van de praktische zaken, zoals vervoer, stand, beurtrol enz. Alvast bedankt.

Met het volle vertrouwen kan het dit jaar alleen maar beter worden!

HAMU AMIDA BUTSU.

René.

FVG

Vanuit een Chinese (Taiwan) Reine-Landorganisatie ontving de Faculteit voor Vergelijkende Godsdienstwetenschappen een fantastisch geschenk geborgen in 57 stevige dozen (zowat $2m^3$ ofte meer dan 1 ton) waarin hoofdzakelijk boeken, de meeste in 't Chinees (waarbij de lang verhoopde Taisho !), enkele dozen Pali, enkele dozen Engels. Plus honderden audio-cassettes, plus honderden CD's.

Shitoku is begonnen met het sorteren ervan, maar het zal blijkbaar maanden duren vooraleer alles catalogus-klaar zal zijn.

Een eerste overzicht heeft duidelijk gemaakt dat het hoofdzakelijk gaat over sutra's, commentaren, subcommentaren en werken van hedendaagse boeddhistische auteurs uit Oost en West. Zeldzame uitzonderingen hierop zijn wat kinder- en/of kookboeken (alle in 't Chinees...). Zodra Shitoku een duidelijker overzicht van dit buitengewone geschenk

kan realiseren, horen jullie d'r beslist meer over.

De zoon keert weer...

Zoals jullie in een van René's boodschappen kon lezen, is Reverend Yuho van Parijs ofte 'onze' Bruno weer in Vlaanderland opgedoken. Hij komt wat Antwerpse lucht scheppen (of wat kippe-dioxine ?) tot hij terugkeert naar zijn Alaska, waar het White Lotus Center (plus Lotus tout court) ongedurig ophem zit te wachten... Geruststellend : hij kent nog steeds het onderscheid tussen Algemeen Beschaafd Nederlands en Algemeen Onbeschaamd Antwaarps. En hij glimlacht nog steeds zalig bij het beschouwen van de Drievuldige Cisterciënzer Ambrosia.

Neen : Vlaanderen is zijn zoon (nog) niet kwijt. En als Bruno over enige tijd terugkeert naar zijn vrouw, zijn shrine-room, zijn grizzli's en zijn kariboës, dan blijven onze gedachten toch met hem mee gaan.

ROOSTER DER BIJEENKOMSTEN
Zomer 1999

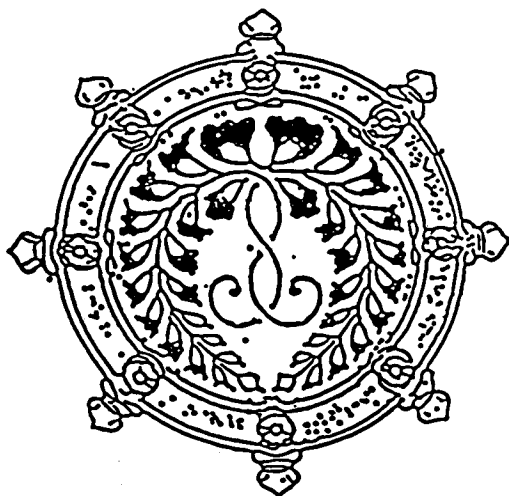
Di 15.06 19.30 Amida-kyo (Ru)
Di 22.06 19.30 Sambutsu-ge (Y)
Di 29.06 19.30 Juseige (Sh)

Di 06.07 19.30 Junirai (M)
Di 13.07 19.30 Amida-kyo (Ré)
Di 20.07 19.30 Sambutsu-ge (Ru)
Di 27.07 19.30 Juseige (M)

Di 03.08 19.30 Junirai (Sh)
Di 10.08 19.30 Amida-kyo (Ré)
Zo 15.08 10.30 O-Bon - Shoshinge ¹
Di 24.08 19.30 Sambutsu-ge (M)
Di 31.08 19.30 Juseige (Ru)

Di 07.09 19.30 Junirai (Ré)
Di 14.09 19.30 Amida-kyo (M)
Zo 19.09 10.30 O-Higan - Herfstviering

Gedachtenis van de Overledenen.

J I K O J I

Tempel van het Licht van Mededogen

CENTRUM VOOR SHIN-BOEDDHISME v.z.w.
Pretoriastraat 68
2600 Antwerpen-Berchem

Tel.	(Sh.A.Peel)	03/218.73.63
	(R.Van den Langenbergh)	0495/532210
Fax		03/281.63.33
E-mail		jikoji@ping.be

Verantwoordelijk uitgever : Sh.A.Peel - Leemputstr. 10, 2600 Antwerpen-Berchem
©Centrum Shin-Boeddhisme & De Simpele Weg.
Overname toegelaten mits bronvermelding en bewijsexemplaar

Drukkerij Copynatic - 2600 Berchem